

KRAAMINRICHTINGEN VROEGER EN NU (slot)

Annie Storme

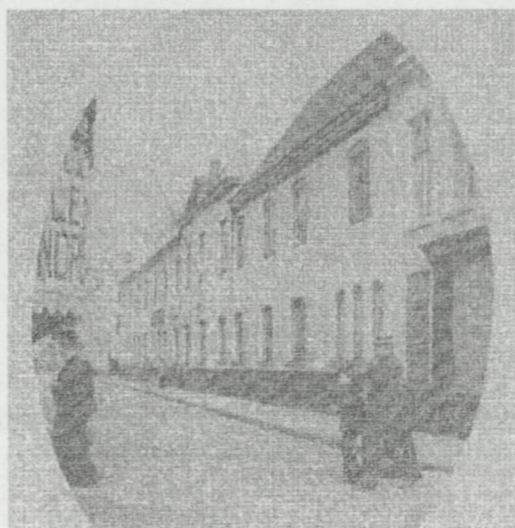
V. MOEDERHUIS MONICA

V.1. SITUERING, ONTSTAAN EN EVOLUTIE

Oorspronkelijk bevond er zich te Oostende in de Kerkstraat een klooster van de Zwarte Zusters in de 17de eeuw, waar thuisverpleging geregeld werd.

Het hospitaal Reyngoet of O.L.V-Hospitaal in de Kapellestraat werd gesticht door de Oostendse juffrouwen Reyngoet. Nadat de zusters stierven namen de Zwarte Zusters het hospitaal over. In februari 1793 werd het hospitaal door de Fransen bezet en de zusters op straat gezet. In maart 1793 verlieten de Fransen de stad en de zusters keerden terug naar hun klooster. In juni 1794 moesten de zusters voor de tweede keer het klooster verlaten naar aanleiding van de terugkomst van de Fransen. Meer dan een halve eeuw zou er geen klooster met Zwarte Zusters meer bestaan in Oostende.

In 1855 woedde de cholera in Oostende. Vanuit het klooster van Lendeledede kwamen 2 zusters van de H. Vincentius à Paulo te hulp. Ze verbleven bij weduwe Dumon in de Fortuinstraat 93.

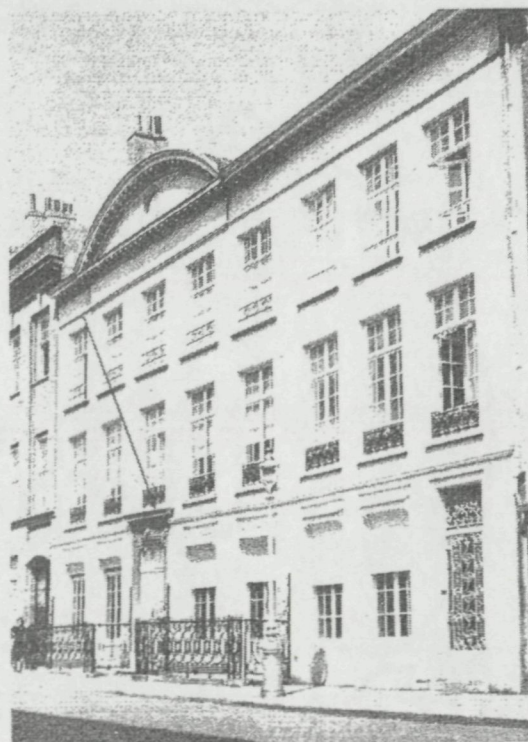

Klooster van de Zwarte Zusters

Toen ze vertrokken waren wou de bevolking eigen zusters, zoals vroeger. Burgemeester Serruys en andere notabelen richtten een verzoek aan Monseigneur Malou. De bisschop gaf toelating tot de stichting van een klooster. Op 20 augustus 1856 kwam moeder Walburga met 4 Zwarte Zusters te Oostende aan. Eerst huurden zij een huis dat dikwijls leeg stond omdat het aldaar verkeerde en spookte (dat werd tenminste verteld!) in de Aartshertoginnestraat 35. Eigenaar was de heer Fortrell.

Op 28 februari 1860 kochten ze het voornam en stijlvol herenhuis voor 26.500 frank van de heer Charles Declair, Kaaistraat 18.

In 1933 werden verbouwingswerken uitgevoerd in het klooster van de Kaaistraat om er een nieuwe materniteit op te richten. De materniteit St Monica werd ingewijd op 1 oktober 1933.

Klooster Kaaistraat

De grote overstroming van 1 februari 1953 bracht grote schade toe aan het gebouw. Van dan af werd uitgezien naar uitbreiding en vernieuwing wat uiteindelijk gebeurd is op een terrein aansluitend aan de H.Hartkliniek, waar een nieuwe kraaminrichting werd geopend op 7 juli 1956.

De huizen in de Kaaistraat 18-20, klooster en materniteit, werden verkocht aan de vzw St Andreas-Lyceum in 1959.

De Zwarte Zusters leidden een tijdlang (1919-1929) ook een kliniek(je) ingericht in een groot privé-huis aan de Square Stéphanie. Na het heengaan van de Zwarte Zusters met hun patiënten in 1929 schakelde men over naar een materniteit, die door de Volksbond onder leiding werd gesteld van mevrouw Blanchaert. Maar ook die materniteit moest weldra uitgebreid worden. De nieuwe kraamkliniek Monica, palende aan de H.Hartkliniek, werd gebouwd ter vervanging van de materniteit aan de Kaaistraat.

Vanaf 1965 raakte de H.Hartkliniek op technisch gebied beneden peil en werd niet meer goedgekeurd door het Ministerie van Volksgezondheid.

Het perspectief van de nieuwbouw van de kliniek op de wijk Conterdam werd door het Ministerie van Volksgezondheid aanvaard. Op 17 juni 1977 had de inwijding plaats.

V.2 SITUATIE TIJDENS DE OORLOG

Gedurende de tweede wereldoorlog lag de werking van de kraaminrichting zo goed als stil. Zeer vele jonge gezinnen waren uit Oostende geëvacueerd.

Nadien werd haar activiteit hernomen.

V.3.OFFICIELE GEGEVENS

A) MOEDERHUIS MONICA

a) DOKTERS EN AANTAL VROEDVROUWEN

In de Kaaistraat werkten de dokters Reynders, Denolf en een aantal huisdokters. Er waren ook een 4 tot 5 zustersvroedvrouwen tewerkgesteld.

b) AANTAL BEVALLINGEN

Nog van de Kaaistraat, noch van het Moeder-

huis St. Monica zijn daarover gegevens beschikbaar

c) VERBLIJF

Ten tijde van de Kaaistraat lagen de vrouwen 8 dagen in bed zonder op te staan. In het moederhuis St. Monica brachten de jonge moedertjes de eerste 5 dagen na de bevalling door in bed. Later was het hen toegestaan om al de eerste dag op te staan.

d) PREMATURE

1945-1950 had men in de Kaaistraat een "isolette", waar de premature dus verzorgd werden. In het Moederhuis St. Monica werden vroeggeboren kindjes in de aanpalende Heilig Hartkliniek verzorgd.

e) PATIENTEN

De patiënten kwamen uit Oostende en omgeving.

f) KEIZERSNEDES

Ten tijde van de Kaaistraat werden de vrouwen naar de kliniek vervoerd. In het moederhuis St.Monica werden ze naar de aanpalende H.Hartkliniek gebracht.

g) KAMERS

De kamers in de Kaaistraat waren bijna uitsluitend eenpersoonskamers. Na 1945 kwam er een zaaltje met 6 bedden bij. Het moederhuis St Monica had in totaal 32 bedden in 1 à 2-persoonskamers.

B) KRAAMAFDELING HEILIG-HARTKLINIEK

a) DOKTERS EN AANTAL VROEDVROUWEN

Het moederhuis werkt met een tiental vroedvrouwen en een drietal dokters.

b) AANTAL BEVALLINGEN

Jaarlijks bevielen in dit moederhuis ongeveer 520 vrouwen.

c) VERBLIJF

In tegenstelling tot de andere moederhui-

zen verblijven de jonge moedertjes hier maar 5 dagen. De kindjes zijn dag en nacht bij de moeder indien zij dit wenst

d) **PREMATURE**

De prematures worden in dezelfde kliniek verzorgd.

e) **PATIENTEN**

De meeste patiënten komen uit Oostende en de onmiddellijke omgeving.

f) **KEIZERSNEDES**

Keizersnedes worden in de kliniek zelf door specialisten uitgevoerd.

g) **KAMERS**

23 bedden in 1 à 2-persoonskamers.

V.4 OFFICIELE SLUITING EN OVERGANG

Op 1 april 1974 werd het voorontwerp voor een nieuwbouw van de kliniek op de wijk Conterdam aanvaard. Op 17 juni verhuisde de kraamkliniek mee.

V.5 ANEKDOTES, SPECIALE GEBEURTENISSEN EN DAGELIJKSE ROUTINE.

A) **KAAISTRAAT**

Tijdens de overstroming van 1 februari 1953 moesten de papflesjes met een kaars worden

opgewarmd. De boorlingen werden uit de vensters van de verdiepingen overgereikt aan mannen die hen met bootjes langs de "Venetiaanse kanaal"-straten in veiligheid brachten naar de hogergelegen H.Hartkliniek.

B) **H.HARTKLINIEK**

Alle kleinkinderen van burgemeester Goekint werden hier geboren.

Ook de kleinkinderen (drieling) van Dries Vermeesch zagen hier voor het eerst het licht.

Foto's:

Oud Oostende in Beeld - A. Van Caillie

Voorgevel H.Hartkliniek circa 1950